

Nr 332.

Av herr **Löfgren**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag rörande höjning av övertidsersättningen till statstjänstemän.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 360 till riksdagen med förslag rörande höjning av övertidsersättningen till statstjänstemän har föreslagits en provisorisk förhöjning av denna ersättning, så att de nuvarande till fixa belopp inom lönegraderna 1—18 bestämda beloppen förhöjas med 15 procent, med avrundning i förekommande fall till närmast högre femtal ören. De föreslagna ersättningsbeloppen grunda sig på en inom finansdepartementet uppgjord promemoria, närmast föranledd av en av vissa statstjänareorganisationer gjord framställning, i vilken framhålles, hurusom disproportionen mellan övertidsersättning och lön efter avlöningsreglementets tillkomst blivit skärpt till följd därav, att rörligt tillägg och kristillägg icke utgå å övertidsersättningen. I promemorian framhålles, att vid en eventuell jämkning man icke bör frångå den principiella konstruktionen i avlöningsreglementet, utan blott fastställa ett enhetligt procentuellt tillägg till den nuvarande ersättningen att utgå endast tills vidare.

Sedan berörda promemoria för utlåtande remitterats till vissa ämbetsverk och allmänna lönenämnden, har majoriteten inom lönenämnden anslutit sig till förslaget om ett enhetligt procentuellt tillägg till den nuvarande övertidsersättningen men förordat, att tillägget bör utgå efter samma procentsats, som gäller för rörligt tillägg och kristillägg, eller med 31 procent.

I det av lönenämnden avgivna utlåtandet framhålles, att, när frågan om övertidsersättningens storlek nu aktualiserats, detta har sin grund i att övertidsarbetets omfattning på sina håll nu är helt annorlunda och kommit i ett helt annat läge, än vad fallet var, när 1938 års riksdag hade att taga ställning till utformningen av 26 §, 1 mom., civila avlöningsreglementet. Efter det att lönenämnden erinrat, hurusom vid 1938 års riksdag motioner väckts avseende övertidsersättningens bestämmande till ett belopp, per timme beräknat, som motsvarar 1/170 av vederbörande tjänstemans månadslön, inklusive rörligt tillägg och kallortstillägg, hävdar lönenämndens majoritet principiellt, att frågan om övertidsersättningens storlek bör lösas i anslutning till det förslag, som framlagts i motionerna vid 1938 års riksdag. Majoriteten inom lönenämnden anser sig emellertid nu icke böra påyrka, att de nuvarande bestämmelserna om övertidsersättning erhålla principiellt ändrad innebörd, utan bör frågan härom anstå och upptagas till prövning i samband med en kommande lönereglering. Vid sådant förhållande och

med beaktande av angelägenheten av att omedelbara åtgärder vidtagas till förbättring av den nu utgående ersättningen förordas en anslutning till det i finansdepartementets promemoria framförda förslaget, att ett enhetligt procentuellt tillägg till den nuvarande ersättningen fastställs att utgå tills vidare, men att detta tillägg bör utgå med samma procenttal, som gäller för rörligt tillägg och kristillägg eller för närvarande med 31 procent.

Departementschefen har för sin del anslutit sig till de i promemorian anförda synpunkterna och sålunda icke ansett sig kunna ifrågasätta en högre höjning av övertidsersättningens belopp än med 15 procent.

Då arbete på övertid i stor utsträckning numera måst tillgripas inom vissa områden av statsförvaltningen, har, genom att övertidsersättningens belopp icke påverkas av utgående rörligt tillägg och kristillägg, det förhållandet inträtt, att befattningshavare inom lönegradens högsta löneklass på dyraste ort såsom ersättning för arbete på övertid endast äger uppbära tre fjärdedelar av den timlön, som vederbörande åtnjuter för arbete under ordinarie arbetstid. Denna av staten tillämpade ersättningsprincip vid arbete å övertid är sålunda den rakt motsatta, som tillämpas på den privata arbetsmarknaden.

Med återopande av det sålunda anförda får jag hemställa,

att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 360 ville besluta, att övertidsersättning till statens tjänstemän från och med den 1 jan. 1944 måtte tills vidare förhöjas med 31 procent.

Stockholm den 28 oktober 1943.

Axel Löfgren.